

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
PŘI ZŠ A MŠ MORAVSKÉ BRÁNICE

1. Identifikační údaje o školní družině a charakteristika školní družiny

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Moravské Bránice
Moravské Bránice 74
664 64 Dolní Kounice
tel. 546 421 680
e-mail – zsmorbranice@seznam.cz
statutární zástupce: Mgr. Lenka Badinová

Naše školní družina je zřízená ve školních třídách.
Školní družinu navštěvují žáci 1. až 4. ročníku.

Provoz: ranní družina   6.45 – 7.45
              odpolední družina   12.00 - 16.00

Časový harmonogram dne:

06.45 – 7.45	individuální činnosti, klidné hry
12.00 – 12.20	oběd
12.20 – 13.00	zápis docházky, společná četba, odpočinkové činnosti, klidné hry, kreslení
13.00 – 14.30	zájmové a rekreační činnosti, vycházky, pobyt na školní zahradce, příležitostné akce
14.30 – 15.00	příprava na vyučování, zájmové činnosti
15.00 – 15.45	individuální činnosti, hry, relaxace
15.45 – 16.00	úklid školní družiny

2. Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině

- Umožňujeme dětem vhodné využívání volného času.
- Rozvíjíme kladné vztahy mezi dětmi, schopnost respektovat práci a úspěchy druhých.
- Učíme se spolupráci, pomáháme si, umíme přijmout druhého jaký je, každý umí něco, všichni jsme důležití.
- Poskytujeme dětem příležitost k rozvíjení tvořivosti, fantazie, aktivity a samostatnosti, k rozvíjení slovní zásoby, ale také schopnosti naslouchat.
- Umožňujeme dětem srozumitelnou formou sdělovat své myšlenky, názory a pocity.
- Snažíme se, aby se projevovali, jako svobodné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.
- Upevňujeme potřebu dbát o zdraví své i druhých a to bezpečným chováním.
- Vedeme děti k toleranci k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, k ovládnutí negativních citových reakcí.
- Rozvíjíme vnímání a citlivost k přírodě, k prostředí ve kterém žijeme, k péči o životní prostředí a ochraně zdraví.
- Formujeme jejich životní postoje – odpovědnosti za jejich chování, posilování sebevědomí, úcty k hodnotám, schopnosti a ochotě pomoci.

ŠD musí být:

- místo pro zájmové vyžití dětí, pro regeneraci sil dětí po vyučování, pro rozvíjení tvořivosti, pro posilování sebevědomí, pro radost, pro komunikaci vychovatelek, rodičů a dětí

Podmínky pro činnost:

- inspirující a nestresující prostředí
- účelově vybavené prostory tříd s možností kreativního uzpůsobení

2.1 Požadavky pro volný čas

Požadavek dobrovolnosti – děti vykonávají danou činnost dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace, veškeré činnosti jsou přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatelka motivuje k činnosti.

Požadavek zájmovosti a zajímavosti – činnosti jsou pro děti atraktivní, snaha používat jiné náměty než ty, které znají ze školy.

Požadavek aktivity – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti.

Požadavek citovosti a citlivosti – všechny činnosti by měly přinášet dětem kladné emoce, a to nejen z činnosti samé a následného ocenění, ale také radost z objevování či překonávání překážek.

Požadavek seberealizace – činností (jejímž produktem je radost) dítě nachází a objevuje samo sebe, zvláště, je-li kladně ohodnoceno, a prostřednictvím činnosti v ŠD si vytváří žádoucí sociální kontakty.

2.2 Co nabízí naše školní družina

- Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, relaxace a odpočinku, výchovou, hrou.
- U žáků podporujeme citové vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, schopnosti spolupracovat a respektovat druhého.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.
- Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Snažíme se vytvářet a podporovat vhodné klima školní družiny.
- Rozvíjíme u žáků jejich schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

3. Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávací plán školní družiny je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy. Tato doba je pro všechny formy zájmového vzdělávání stejná.

Vychovatelky vybírají z nabízených aktivit odpovídající činnosti pro žáky svých oddělení.

V rámci jednotlivých tematických celků využijí další krátkodobější plánování:

- každodenní působení, vycházející z daného tématu s možností přizpůsobení dané situaci
- týdenní skladbu zaměstnání, která vede k řízené činnosti
- týdenní, měsíční plány
- příležitostné akce, které přesahují rámec daného oddělení a mohou být přístupné i veřejnosti

4. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

Pravidelné činnosti

Jsou dány týdenní skladbou zaměstnání. Patří sem zejména výtvarné a kreativní činnosti, sportovní aktivity, literární a hudební činnosti, besedy, vycházky, kreativní dílny apod.

Příležitostné akce

Jde především o akce, které jsou zpravidla určeny pro celou školní družinu a mohou být přístupné i veřejnosti.

Odpočinkové činnosti

Jsou to aktivity v rámci klidového režimu – poslech hudby, relaxační chvílky, odpočinek v přírodě apod.

Spontánní aktivity

Zahrnují spontánní hry, jsou přechodem mezi individuální a řízenou činností.

Individuální aktivity

Vychází především z předchozí činnosti družiny.

Hra

Je základním prvkem práce ve školní družině. Pomáhá upevňovat vztahy ve skupině, zapojit i méně přizpůsobivé děti, uvolňuje atmosféru.

Příprava na vyučování

Využívá především didaktických her, her na procvičování a upevňování učiva. Může zahrnovat i tematické vycházky, testy, kvízy, soutěže.

5. Obsah vzdělávání

5.1 Člověk a jeho svět

- **tematický okruh Místo, kde žijeme**

Domov

- popisujeme domy a naše pokoje, v nichž bydlíme
- výtvarně ztvárňujeme ideální dům (pokoj), ve kterém bychom chtěli bydlet
- orientujeme se v místě bydliště
- seznamujeme se s pravidly silničního provozu
- učíme se správnému chování chodce a cyklisty
- diskutujeme, čím jezdíme a čím můžeme jezdit
- pozorujeme dění na vlakovém nádraží
- učíme se hledat dopravní spojení pomocí internetových stránek
- při vycházkách sledujeme dodržování pravidel silničního provozu
- poznáváme dopravní značky

Škola je pro nás nové prostředí

- povídáme si o bezpečné cestě do školy a zpět
- seznamujeme se s činností a řádem ŠD
- orientujeme se v prostorách školy a v jejím nejbližším okolí
- zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje
- zdobíme školní družinu a prostory školy

- vystavujeme své práce ve třídách školní družiny a na chodbě

Naše obec

- během vycházek poznáváme naši obec a její okolí
- povídáme si o tom, které důležité instituce jsou v naší obci, kdo zde pracuje
- hrajeme si na prodavače a kupující
- výtvarně zobrazujeme naši obec a naše oblíbená místa

Česká republika, Evropa a svět

- seznamujeme se s mapovými značkami
- soutěžíme ve znalostech České republiky
- hledáme na mapě navštívená místa
- shromažďujeme poznatky a zajímavosti o naší planetě
- vyprávíme si o cestování a poznávání nových míst
- své zážitky malujeme

5.2 Člověk a jeho svět

- **tematický okruh - Lidé kolem nás**

Rodina

- vyprávíme o životě naší rodiny, profesi rodičů
- vyprávíme si o tom, jak prožíváme rodinné oslavy
- vytváříme přání k narozeninám, svátkům a dalším příležitostem
- učíme se orientovat v základních formách vlastnictví
- poznáváme hodnotu peněz

Čím chci být

- seznamujeme se s různými typy zaměstnání
- hrajeme si na různá zaměstnání
- malujeme a zdůvodňujeme, jakou profesi bychom chtěli vykonávat

Soužití lidí na Zemi

- jmenujeme vlastnosti nejlepšího kamaráda
- projevujeme toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků
- na každém spolužákovi hledáme, za co bychom jej mohli pochválit
- připomeneme si, že na Zemi žijí lidé odlišné barvy pleti s různými zvyky, tradicemi a odlišným způsobem života
- hrajeme hry dětí z různých zemí
- uvědomujeme si, v čem a jak jsou někteří lidé znevýhodnění

Pravidla slušného chování

- hrajeme scénky, ve kterých předvádíme správné a nesprávné chování (zdravení, podání ruky, požádání o něco, poděkování, chování při návštěvě divadla)

Mediální výchova

- povídáme si o výhodách, které nám přineslo používání mobilních telefonů, počítačů, televizorů, kamer atd.

Kultura

- čteme oblíbené knihy
- sledujeme zajímavosti v kulturním dění
- nacvičujeme vystoupení na besídky

Sport

- pravidelně sportujeme
- . povídáme si o oblíbených sportech
- vysvětlujeme si pojmy – sportovní a nesportovní chování, fair play
- malujeme obrázky se sportovní tematikou

Významné dny a svátky

- sledujeme v kalendáři významné dny a svátky
- připravujeme se na Vánoce, Velikonoce, Den matek a Den dětí
- čteme a vyprávíme si o zvycích a tradicích velkých svátků
- během vycházek pozorujeme slavnostní výzdobu
- slavnostně zdobíme třídy školní družiny a chodbu
- připravujeme dárečky pro své blízké
- vyrábíme drobné ozdobné předměty na vánoční jarmark

5.3 Člověk a jeho svět

- **tematický okruh - Lidé a čas**

Orientace v čase a časový řád

- kreslíme různá měřidla času
- vyrábíme papírové hodiny
- rozlišujeme děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učíme se orientovat v čase - roční období, kalendář, letopočet
- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu
- besedujeme o možnostech správného využívání času
- v družině vytváříme kalendář narozenin a svátků dětí

Současnost a minulost v našem životě

- sledujeme proměnu způsobu života (bydlení, oblékání, technika)
- na fotografiích pozorujeme proměnu naší obce, školy
- čteme si o životě dětí v minulosti, o jejich povinnostech; srovnáváme se současností
- malujeme a tvoříme na dané téma

Regionální památky a lidové tradice

- seznamujeme se s lidovými tradicemi
- učíme se lidové koledy
- čteme a vyprávíme si o pověstech našeho kraje
- seznamujeme se s řemesly a řemeslnými výrobky

5.4 Člověk a jeho svět

- **tematický okruh - Rozmanitost přírody**

Proměny v přírodě

- sledujeme změny v přírodě v různých ročních obdobích
- během vycházek pozorujeme jeden konkrétní strom a jeho proměny během roku
- zdobíme školní družinu našimi výrobky podle ročních období

- sbíráme přírodniny a využíváme je ve výtvarné činnosti
- pozorujeme život hmyzu, život ptáků; učíme se je rozpoznávat
- na vycházkách do polí, lesů, k rybníku a řece poznáváme rostliny a živočichy, kteří žijí volně v našem okolí
- z lučních květin vážeme kytice
- pozorujeme klíčení semínek
- vyprávíme si o domácích zvířatech, vysvětlujeme, jako vyžadují péči
- získáváme informace z knih a internetu o životě cizokrajných zvířat
- čteme si pranostiky, uvažujeme o jejich smyslu
- tvoříme meteorologický kalendář

Ochrana přírody

- přispíváme k ochraně životního prostředí – třídíme odpad
- sbíráme náměty, jak zlepšit životní prostředí
- v přírodě se chováme ohleduplně
- dbáme na bezpečné chování v přírodě
- uvědomujeme si nebezpečí ekologických katastrof a živelných pohrom
- hrajeme didaktické hry s přírodními motivy
- klademe důraz na ekologickou výchovu
- vyhledáváme informace o ohrožených rostlinách a zvířatech
- na dané téma malujeme a modelujeme

5.5 Člověk a jeho svět

- **tematický okruh - Člověk a jeho zdraví**

Péče o zdraví

- povídáme si, jak pečujeme o své zdraví- denní režim, zdravá výživa, pitný režim
- upozorňujeme na nebezpečné návykové látky
- v knihách vyhledáváme informace a zajímavosti o lidském těle
- zjišťujeme, kolik měříme a vážíme
- papírové postavičky „oblékáme“ podle ročních období
- sestavujeme zásady zdravé výživy
- tvoříme koláže zdravé a méně vhodné stravy
- hrajeme hry, ve kterých využíváme naše smysly
- pravidelně sportujeme, chodíme na vycházky
- pro hry využíváme také přírodní prostředí
- seznamujeme se s tím, co vše má obsahovat lékárníčka

U lékaře

- vyprávíme si své zkušenosti z návštěvy lékaře a z pobytu v nemocnici
- učíme se základům první pomoci
- poznáváme léčivé byliny

Osobní bezpečí

- besedujeme o krizových a nebezpečných situacích
- předvádíme, jak se máme bezpečně chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., jak předcházet úrazům

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podněcujeme a motivujeme nejen talentované žáky, ale i zdravotně oslabené žáky, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky ze sociálně slabého prostředí formou individuálního přístupu a pomoci.

7. Popis materiálních podmínek

Každé z oddělení školní družiny má k dispozici jednu ze tříd, ve kterých probíhá veškerá činnost. Jedna učebna je vybavena počítači.

Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, stoly a židličkami, stolními hrami, časopisy, kobercem, k dispozici je také elektronika – interaktivní tabule, rádio s CD přehrávačem a televize s DVD přehrávačem. K činnostem je využíváno roční předplatné časopisu Pastelka.

8. Popis ekonomických podmínek

Provoz školní družiny je hrazen zřizovatelem, tedy obcí Moravské Bránice, v rámci rozpočtu obce pro ZŠ.

Spotřební materiál je hrazen částečně ze stanovených plateb za ŠD (100,- Kč měsíčně), částečně z prostředků školy. Mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu podle platných tabulek.

9. Popis personálních podmínek

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině je zajištěna celkem třemi kvalifikovanými vychovatelkami. Dvěma při ranní družině a jednou při družině odpolední.

10. Bezpečnostní a hygienické podmínky, psychosociální podmínky

Bezpečnostní a hygienické podmínky:

- vhodná struktura režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem ŠD a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim (dle individuálních potřeb žáků)
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny – dle platných norem (vybavené prostory, odpovídající teplo, světlo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení prostor)
- ochrana žáků před úrazy – poučení žáků o chování a bezpečnosti ve všech prostorách ŠD i mimo ně, dozor vychovatele

- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor ((provozní řády)
- dostupnost prostředků první pomoci

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobních problémů
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast žáků na životě školy a ŠD
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním řádu

11. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Představují cílové stavy, k jejichž naplnění by mělo veškeré vzdělávání směřovat.

Kompetence k učení

chuť se učit, dokončení započaté práce, kladení si otázek a hledání odpovědí, vyhledávání informací z různých zdrojů (knih, encyklopedií, časopisů, internetu), prezentovat výsledky své práce, zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich, správně si osvojovat slovní zásobu, pracovat s portfoliem (sebehodnocení - naučit se pod vedením vychovatele a běžně v životě využívat, autonomní učení, vnímat vlastní pokrok za určitou dobu).

Kompetence k řešení problémů

vnímat a pochopit problém, řešit ho sám nebo s pomocí, odhalit příčiny problémů, chápat jeho následky, nacházet více cest k řešení problémů, hledat souvislosti, ověřit si správnost řešení problémů v praxi, vyjádřit souhlas i nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů, nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, uplatňovat intuici, fantazii, improvizaci při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

ovládá řeč, bez ostychu komunikuje s ostatními dětmi a dospělými, naslouchat a snažit se porozumět, umět se zapojit do diskuse, vyjadřuje své pocity, obohacuje svoji slovní zásobu, komunikuje bez zábrán, naslouchá mluvenému slovu mezi sebou, neskáče do řeči, vytváření čtenářských návyků.

Kompetence sociální a personální

samostatné rozhodování o činnosti, příčiny a nálady, odpovědnost za své rozhodnutí, rozpoznání co je vhodné a co ne, dokáže se podřídit většině, být ohleduplný k ostatním, vnímat potřeby druhých, vnímání spravedlnosti a nespravedlnosti, rozezná agresivitu, šikanu, dokáže se prosadit, nebo o svém problému říci, respektuje ostatní a nevnučuje jim svoji vůli, umět říci ne k nevhodným nabídkám, tolerance a empatie, utvářet pozitivní představu o sobě samém - zdravé sebevědomí.

Kompetence občanské

učí se plánovat, organizovat, řídit, hodnotit, odhadovat rizika svých činů, dbát na zdraví své i druhých, být citlivý vůči nespravedlnosti, vytvářet pocit bezpečí a jistoty, vnímat a kontrolovat odlišnosti, navazovat na tradice, historii, památky, chovat se šetrně k prostředí, památkám, přírodě, dodržovat bezpečnost práce, respektovat dohodnutá pravidla, dodržovat řád herny (učebny).

Kompetence pracovní

bezpečně používá vybavení ŠD, dodržuje předem daná pravidla, chová se tak, aby svým působením neublížil sobě nebo druhým, dokáže být za své chování zodpovědný, využívá již nabyté znalosti ke svému rozvoji a přípravě na budoucnost.

14. Podmínky přijímání a ukončování školní docházky

Podmínkou přijetí do ŠD je podání kompletně vyplněné písemné přihlášky. Na zadní straně musí být vyplněné údaje o odchodu dítěte ze ŠD. V případě odchodu dítěte v jiný čas, než je uvedeno na přihlášce, dítě předkládá písemnou žádost zákonného zástupce.

Předčasné ukončení docházky je možné písemným prohlášením zákonného zástupce.

15. Hodnocení práce školní družiny

Hodnocení se provádí dle potřeby – po skončení nebo i v průběhu činnosti. U dětí hodnotíme jejich individuální výsledky, pokroky, úspěchy i neúspěchy. Individuální přístup má velký význam i pro sebehodnocení dítěte. Hovoříme s dětmi o jejich pokrocích i nezdarech. Hledáme společně vhodná řešení, cesty ke zlepšení.

Snažíme se o začlenění všech dětí, včetně těch, které jsou nesmělé nebo méně obratné. U každého jedince objevujeme jeho přednosti. Učíme děti vážit si jeden druhého a také sebe sama a věřit ve své vlastní síly.

14. Řád školní družiny

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnosti vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

I. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1. Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školského zařízení,
  - b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
  - c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
  - d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
  - e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
  - f) oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.
2. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
  3. Žák chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná.
  4. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.

5. Žák udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.
6. Před ukončením činnosti družiny žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.
7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
8. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.
9. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.
10. Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů odkládá pouze na místa k tomu určená, to znamená pouze do osobních uzamykatelných skříněk, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.
11. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
12. Při porušení povinností stanovených tímto školním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitele školy.
13. Škola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

II. Provoz a vnitřní režim školy

1. Přihlašování a odhlašování

- a) Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:
- b) Ve školní družině je určena vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- c) O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

2. Úplata

- a) je splatná předem, platí se pololetně. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, vychovatelka je písemně upozorní na jejich povinnost.
- b) Úplata může být snížena nebo prominuta
  - ba) žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
  - bb) žákovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v péči a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu prokáže řediteli,
  - bc) účastníkům, kteří se účastní více než dvou činností daného školského zařízení,
  - bd) účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.
- c) Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

3. Docházka a přerušení provozu

- a) Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.
- b) Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.
- c) V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.
- d) Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.

4. Organizace činnosti

- a) Provozní doba ŠD je od 6.45 do 7.45 hodin dopoledne a od 12.00 do 16.00 hodin odpoledne.
- b) Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 účastníků.
- c) Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování.
- d) Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh školní družiny.
- e) Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.
  - Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.
  - Rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější
  - Zájmové činnosti - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.
  - Získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).
- f) Rodiče a další návštěvníci místnosti ŠD nevstupují.
- g) ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD, může být poskytována za úplatu.
- h) ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.
- i) Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.

III. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

- a) Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému dozoru.
- b) Vychovatelka školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede učitel záznam do třídní knihy.
- c) Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- d) Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého

onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby.

- e) Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knižce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.
- f) Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.
- g) Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- h) Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem.
- i) Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna, ...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

IV. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí a žáků

- a) U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- b) Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně svému třídnímu učiteli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí
- c) Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.
- d) Žáci škola a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.
- e) Žáci jsou povinni řádně pečovat o takto propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.
- f) Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost

V. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

- a) Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se, vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.
- b) Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

VI. Dokumentace

V družině se vede tato dokumentace:

- evidence přijatých dětí (např. zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce),
- písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.
- třídní knihy, či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí,
- celoroční plán činnosti.
- roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,
- řád školní družiny, rozvrh činnosti,
- knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů,

VII. Závěrečná ustanovení

Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatelka školní družiny.

Schváleno pedagogickou radou: 27. 8. 2019

Zrušuje se předchozí znění této směrnice. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.

Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.

Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2019